

ĐẠI HỘI XVII ĐẢNG CỘNG SẢN TRUNG QUỐC

VỚI VẤN ĐỀ XÂY DỰNG ĐẢNG

THS. ĐẶNG THUY HÀ

Viện Nghiên cứu Trung Quốc

Trong bài phát biểu ngày 25-6-2007, Tổng Bí thư Trung Quốc Hồ Cẩm Đào đã nhấn mạnh: “Đảng Cộng sản (ĐCS) Trung Quốc lãnh đạo nhân dân giành thắng lợi trong xây dựng toàn diện xã hội khá giả, mở ra cục diện mới cho sự nghiệp XHCN đặc sắc Trung Quốc, điều then chốt là phải thực hiện tốt xây dựng bản thân. Cần kiên trì nguyên tắc Đảng phải quản lý Đảng, quản lý Đảng phải nghiêm, tiếp tục thúc đẩy công trình vĩ đại mới xây dựng Đảng”.⁽¹⁾

Báo cáo Chính trị Đại hội XVII cũng nêu rõ: “Đảng Cộng sản Trung Quốc đã thành lập 86 năm, trong 58 năm lãnh đạo đất nước đã có hơn 75 triệu đảng viên... Sự nghiệp đổi mới do Đảng lãnh đạo vừa làm cho Đảng có sức sống to lớn, đồng thời cũng làm cho Đảng phải đứng trước những thử thách mới chưa từng có,

sự biến chuyển của tình hình cải cách mở cửa để xây dựng Đảng vững mạnh đã trở nên vô cùng quan trọng và vô cùng bức thiết”.

Chính vì vậy, công tác xây dựng Đảng đã được Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nêu lên rất rõ ràng, thể hiện mọi phương diện xây dựng Đảng:

Thúc đẩy toàn diện sự nghiệp xây dựng Đảng bằng tinh thần cải cách, đổi mới

Đặc điểm nổi bật nhất của công tác xây dựng Đảng được nêu trong Báo cáo Đại hội XVII thể hiện ngay ở tiêu đề của phần xây dựng Đảng. Nếu Báo cáo Đại hội XVI chỉ là “tăng cường công tác xây dựng Đảng” thì Báo cáo Đại hội XVII đặt ra yêu cầu cụ thể đối với công tác xây dựng Đảng với tiêu đề: “Đưa tinh thần sáng tạo cải cách vào công trình vĩ đại

mới xây dựng Đảng”. Đây chính là yêu cầu tổng thể và biện pháp thể hiện tinh thần cải cách sáng tạo đối với công tác xây dựng Đảng của ĐCS Trung Quốc thời kỳ mới.

Trước hết, đưa tinh thần cải cách sáng tạo vào công tác xây dựng Đảng chính là hoàn thành yêu cầu hiện thực của sứ mạng cầm quyền mà ĐCS Trung Quốc phải gánh vác. Cải cách sáng tạo là con đường tất yếu nhằm tăng cường tính sáng tạo, sức quy tụ và sức chiến đấu của Đảng, đồng thời là hạt nhân của tinh thần thời đại. ĐCS Trung Quốc là hạt nhân lãnh đạo công cuộc xây dựng CNXH đặc sắc Trung Quốc, Đảng luôn đi đầu lãnh đạo, đoàn kết nhân dân Trung Quốc không ngừng sáng tạo, mở ra cục diện sáng tạo, phát triển. Do đó, công tác xây dựng Đảng phải tiến cùng thời đại, phải luôn luôn có sự sáng tạo, đổi mới.

Thứ hai, lấy tinh thần sáng tạo đổi mới thúc đẩy toàn diện công tác xây dựng Đảng là yêu cầu hiện thực đòi hỏi Đảng phải ứng phó một cách đúng đắn trước những vấn đề mới, thách thức mới. Bối cảnh quốc tế phức tạp và công cuộc xây dựng hiện đại hoá đất nước đang bước vào giai đoạn then chốt hiện nay đem lại cho ĐCS Trung Quốc sức sống to lớn, nhưng đồng thời cũng đặt Đảng trước những vấn đề mới, khó khăn mới. Để thích ứng với những thay đổi mới, vượt qua được những thách thức mới, giải quyết những vấn đề mới đòi hỏi Đảng phải luôn sáng tạo, đổi mới trên các phương diện như xây dựng chế độ, xây dựng cơ chế và đổi mới phương thức lãnh đạo, phương thức công tác v.v...

Thứ ba, lấy tinh thần sáng tạo, đổi mới thúc đẩy toàn diện công tác xây dựng Đảng là yêu cầu hiện thực nhằm giải quyết những vấn đề tồn tại trong công cuộc tự xây dựng của ĐCS Trung Quốc. Trong quá trình tự xây dựng, ĐCS Trung Quốc đã giành được nhiều thành tựu song cũng tồn tại nhiều vấn đề cần giải quyết như: năng lực cầm quyền của ĐCS Trung Quốc chưa hoàn toàn thích ứng với nhiệm vụ trong tình hình mới; một số tổ chức cơ sở Đảng yếu kém, rệu rã, chủ nghĩa quan liêu, chủ nghĩa hình thức nổi cộm v.v... Để giải quyết căn bản những vấn đề nêu trên, cần phải sáng tạo đổi mới để tìm ra con đường và biện pháp xử lý triệt để.

Yêu cầu mới coi xây dựng năng lực cầm quyền, xây dựng tinh tiên tiến của Đảng là đường lối chủ yếu

Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nêu rõ: “Cần phải coi xây dựng năng lực cầm quyền của Đảng và xây dựng tinh tiên tiến của Đảng là đường lối chủ yếu”, thể hiện yêu cầu chung và đường lối căn bản của công tác xây dựng Đảng trong tình hình mới, đặt ra phương hướng phấn đấu và mục tiêu kiểm nghiệm cho việc tăng cường cải tiến xây dựng Đảng.

Xây dựng năng lực cầm quyền là nhiệm vụ căn bản của một Đảng sau khi lên cầm quyền. Có thể nói, toàn bộ hoạt động thực tiễn sau khi Đảng cầm quyền đều xoay quanh vấn đề “cầm quyền” và vấn đề nâng cao năng lực “cầm quyền”, hoàn thành sứ mạng “cầm quyền”. Xây dựng năng lực cầm quyền là một bộ phận quan trọng trong công tác tự xây dựng của Đảng, xuyên suốt mọi phương diện xây dựng của ĐCS Trung Quốc.

Xây dựng tính tiên tiến của Đảng là nhiệm vụ căn bản và chủ đề xuyên suốt trong việc tăng cường và cải tiến công tác xây dựng Đảng. Tính tiên tiến là chỗ dựa cơ bản cho sự tồn tại và phát triển của Đảng, là điều kiện căn bản để Đảng có được niềm tin và sự ủng hộ của quần chúng nhân dân. ĐCS Trung Quốc sở dĩ có thể cầm quyền được lâu dài là do Đảng luôn luôn đại diện cho yêu cầu phát triển của sức sản xuất tiên tiến Trung Quốc, đại diện cho nền văn hoá tiên tiến Trung Quốc, đại diện cho lợi ích căn bản của đông đảo quần chúng nhân dân Trung Quốc.

Xây dựng năng lực cầm quyền và xây dựng tính tiên tiến của Đảng liên quan mật thiết với nhau, thúc đẩy lẫn nhau. Xây dựng tính tiên tiến là cơ sở và tiền đề của xây dựng năng lực cầm quyền, nếu xa rời tính tiên tiến của Đảng thì cơ sở cầm quyền của Đảng không thể được củng cố, không thể được nâng cao. Xây dựng năng lực cầm quyền là yêu cầu hiện thực và biểu hiện cụ thể của xây dựng tính tiên tiến. Một đảng cầm quyền nếu không nâng cao năng lực cầm quyền sẽ không thể thúc đẩy xã hội phát triển và tiến bộ, càng không thể nói đến việc duy trì và phát triển tính tiên tiến.

Yêu cầu mới trong công tác xây dựng lý luận: vũ trang toàn Đảng bằng thành tựu mới nhất của quá trình “Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác”

Xây dựng tư tưởng luôn luôn là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu trong xây dựng Đảng, cũng là nhiệm vụ căn bản để thúc đẩy công tác xây dựng Đảng trên các

phương diện khác. Báo cáo Chính trị Đại hội XVI ĐCS Trung Quốc khẳng định: “Nâng cao trình độ tư tưởng lý luận của Đảng là sự đảm bảo về mặt tư tưởng cho sự nghiệp của Đảng và Nhà nước phát triển không ngừng. Cần đặt việc xây dựng tư tưởng lý luận của Đảng lên một vị trí nổi bật hơn.” Tại Đại hội XVII, xây dựng tư tưởng lý luận được đặt lên vị trí quan trọng hơn. Báo cáo Đại hội XVII nhấn mạnh: “Xây dựng lý luận tư tưởng là xây dựng căn bản của Đảng, đổi mới lý luận của Đảng dẫn dắt sự sáng tạo trên các mặt”. Công tác xây dựng tư tưởng lý luận đòi hỏi phải “căn cứ vào yêu cầu xây dựng chính đảng học tập, kết hợp chặt chẽ giữa cải cách mở cửa với thực tiễn sinh động của sự nghiệp hiện đại hoá, học tập sâu sắc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng Ba đại diện, triển khai sâu rộng trong toàn Đảng phong trào học tập quan điểm phát triển khoa học”.

Đồng thời, Báo cáo cũng yêu cầu phải làm cho đông đảo cán bộ, đảng viên kiên định lòng tin vào lý tưởng chung của CNCS và CNXH đặc sắc Trung Quốc, thực hiện trung thành quan điểm phát triển khoa học, thực hiện tự giác quan điểm vinh nhục XHCN, tích cực thúc đẩy xã hội hài hoà. Đây là yêu cầu căn bản và là nhiệm vụ mục tiêu trong công tác xây dựng đạo đức, tư tưởng và giáo dục niềm tin đối với cán bộ, đảng viên trong thời kỳ mới.

Quan điểm phát triển khoa học là phương châm chỉ đạo quan trọng, là tư tưởng chiến lược cần phải kiên trì và

quán triệt trong phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Hạt nhân của quan điểm phát triển khoa học chính là “lấy con người làm gốc”. Đây là điểm khác biệt giữa quan điểm phát triển khoa học với những lý luận phát triển khác, nó lấy “sự phát triển của mỗi một con người” làm xuất phát điểm. Đồng thời nó cũng thể hiện sâu sắc thực chất của vấn đề “mọi sự phát triển đều là vì nhân dân, mọi sự phát triển đều phải dựa vào nhân dân, mọi thành quả của phát triển đều do nhân dân hưởng thụ”. Có thể thấy, từ sau Đại hội XVI, mọi thành quả lý luận mới nhất của ĐCS Trung Quốc như xây dựng xã hội hài hoà, xây dựng nông thôn mới XHCN v.v... đều thể hiện quan điểm phát triển khoa học. Nói cách khác, dân chủ chính trị, thành thật tín nghĩa hay ổn định có trật tự, con người chung sống hài hoà với thiên nhiên v.v... muốn trở thành hiện thực đều phải được phát triển khoa học. Điều đó yêu cầu cán bộ, đảng viên phải thực hiện một cách tự giác, kiên định quan điểm phát triển khoa học, làm việc theo tinh thần của quan điểm phát triển khoa học, trở thành người thực hiện trung thành quan điểm phát triển khoa học, trở thành yếu tố đảm bảo đáng tin cậy cho việc thực hiện quan điểm phát triển khoa học.

Coi nội dung “*tám vinh tám nhục*” là sự kết hợp giữa đạo đức truyền thống, đạo đức cách mạng và tinh thần thời đại, là yêu cầu căn bản phản ánh đạo đức XHCN. “*Tám vinh tám nhục*” đòi hỏi cán bộ đảng viên, đặc biệt là cán bộ lãnh đạo phải lấy mình làm gương, đi đầu gương

mẫu, là người thực hiện tự giác quan điểm vinh nhục XHCN, dùng hành động và lời nói của mình hướng dẫn tác phong của xã hội, tạo nên tác phong tốt đẹp rộng rãi trong xã hội.

Xã hội hài hoà là thuộc tính cơ bản của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Xây dựng xã hội hài hoà đòi hỏi đông đảo đảng viên, cán bộ đoàn kết lãnh đạo quần chúng nhân dân để thực hiện bởi quần chúng nhân dân là chủ thể xây dựng xã hội hài hoà XHCN. Xây dựng xã hội hài hoà XHCN còn đòi hỏi cán bộ, đảng viên, đặc biệt là cán bộ lãnh đạo phải nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực quản lý công tác xã hội, xây dựng hài hoà trong Đảng thúc đẩy xây dựng xã hội hài hoà v.v... Những yêu cầu trên đòi hỏi cán bộ, đảng viên phải là người tích cực thúc đẩy xây dựng xã hội hài hoà XHCN. ■

Yêu cầu mới trong xây dựng đội ngũ lãnh đạo tổ chức cao, nâng cao trình độ lãnh đạo và năng lực cầm quyền là nội dung hạt nhân trong công tác xây dựng đội ngũ lãnh đạo Đảng

Trong công tác xây dựng đội ngũ cán bộ và ban lãnh đạo, Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nhấn mạnh: “cần phải đưa việc nâng cao trình độ lãnh đạo và năng lực cầm quyền thành nội dung hạt nhân trong công tác xây dựng ban lãnh đạo các cấp”. Điều này có ý nghĩa quan trọng đối với việc xây dựng ban lãnh đạo có tổ chức cao, lấy tinh thần cải cách sáng tạo thúc đẩy toàn diện công tác xây dựng Đảng. Ban lãnh đạo các cấp là người tổ chức hoạt động cầm

quyền của Đảng, là người thực hiện sứ mạng cầm quyền, do đó cần phải nâng cao trình độ lãnh đạo và năng lực cầm quyền của ban lãnh đạo các cấp. Đây cũng là yêu cầu tất yếu để thực hiện triệt để quan điểm phát triển khoa học; xây dựng xã hội hài hoà; duy trì và phát triển tính tiên tiến của Đảng.

Tổng Bí thư Hồ Cẩm Đào nhấn mạnh: “Từng bước mở rộng dân chủ trong công tác cán bộ, chú trọng khảo sát và nhận biết cán bộ trong quá trình khảo sát, kịp thời đưa những cán bộ tài đức kiêm toàn, thành tích nổi bật, được quần chúng công nhận vào ban lãnh đạo các cấp, đảm bảo ban lãnh đạo các cấp đều có tư tưởng tốt, năng lực tốt, tác phong tốt, hình ảnh tốt”. Qua đó có thể thấy, lựa chọn người mà quần chúng công nhận, người chấp hành đường lối của Đảng và có thành tích chính trị là tiêu chuẩn căn bản đòi hỏi ĐCS Trung Quốc phải kiên trì trong việc tuyển chọn, sử dụng cán bộ. Cùng với sự phát triển của chính trị dân chủ XHCN, yêu cầu của quần chúng đối với công tác cán bộ ngày càng cao. Điều đó đòi hỏi công tác tuyển chọn, sử dụng cán bộ phải kiên trì đường lối quần chúng, phát huy rộng rãi các kênh dân chủ, cải tiến theo phương thức quần chúng tham gia, mở rộng quyền được biết tình hình, quyền tham gia, quyền lựa chọn, quyền giám sát công tác tuyển chọn, sử dụng cán bộ của quần chúng nhân dân và đông đảo đảng viên, tạo môi trường sử dụng cán bộ công khai, bình đẳng, cạnh tranh, tuyển dụng người ưu tú. Kiên trì chế độ tốt và tác phong tốt trong việc dùng người là con

đường cơ bản để nâng cao độ tin nhiệm chung trong việc tuyển chọn, sử dụng cán bộ. Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nhấn mạnh: “Mở rộng dân chủ trong công tác cán bộ, tăng cường tính dân chủ, khoa học, khách quan, nguyên tắc dân chủ, tiến cử dân chủ” có ý nghĩa quan trọng đối với việc nâng cao chất lượng dân chủ rộng rãi, bảo đảm sự phát triển lành mạnh, đúng đắn của công tác cán bộ.

Hoàn thiện hệ thống mới trong việc đánh giá, khảo sát thành tích chính trị là yêu cầu của quan điểm phát triển khoa học

Báo cáo Chính trị Đại hội XVII lần đầu tiên đề ra quan điểm mới có ý nghĩa lý luận quan trọng và tính sáng tạo trong công tác đào tạo đội ngũ cán bộ và nhân tài tố chất cao. Đó là: “Hoàn thiện hệ thống đánh giá, khảo sát cán bộ là thể hiện yêu cầu của quan điểm phát triển khoa học và quan điểm thành tích đúng đắn”.

Tiến cử dân chủ và đánh giá dân chủ là bộ phận tổ thành quan trọng của chế độ tuyển chọn, sử dụng cán bộ và là thành quả quan trọng của công cuộc cải cách chế độ nhân sự. Tăng cường tính khoa học và tính khách quan trong bầu cử dân chủ, đánh giá dân chủ, một mặt phải nghiêm túc chấp hành những trình tự và biện pháp quy định trong “Điều lệ công tác tuyển chọn và sử dụng cán bộ lãnh đạo Đảng, chính quyền”, đảm bảo mọi chế độ được thực hiện một cách nghiêm túc. Mặt khác, phải nhằm vào những vấn đề tồn tại, từng bước kiện

toàn chế độ, hoàn thiện trình tự, cải tiến phương pháp.

Cơ chế mới trong việc thúc đẩy và bảo đảm công tác xây dựng tổ chức Đảng cơ sở

Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nhấn mạnh: “Củng cố và phát triển toàn diện thành quả hoạt động giáo dục có tính tiên tiến, tập trung tăng cường xây dựng cơ sở Đảng”, “ra sức phát huy vai trò thúc đẩy phát triển, phục vụ quần chúng, quy tụ lòng người, thúc đẩy hài hoà của tổ chức Đảng cơ sở”.

Thứ nhất, phát huy vai trò thúc đẩy phát triển của tổ chức Đảng cơ sở, bởi phát triển là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu trong mục tiêu chấn hưng đất nước của đảng cầm quyền; ra sức mưu cầu phát triển có ý nghĩa quyết định đối với việc xây dựng toàn diện xã hội khá giả, đẩy nhanh hiện đại hoá XHCN. *Thứ hai*, toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân là tôn chỉ căn bản của ĐCS Trung Quốc. Nguồn gốc của Đảng, huyết mạch của Đảng, lực lượng của Đảng đều là ở nhân dân. Toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân là tiêu chí căn bản để đánh giá tổ chức Đảng cơ sở có tiên tiến hay không. *Thứ ba*, xây dựng xã hội hài hoà XHCN cần phải đoàn kết rộng rãi mọi tầng lớp nhân dân, tập hợp mọi lực lượng, điều này đòi hỏi tổ chức Đảng cơ sở phải phát huy tốt vai trò quy tụ lòng người. *Thứ tư*, cùng với quá trình đi sâu cải cách mở cửa, rất nhiều mối quan hệ lợi ích và mâu thuẫn xã hội tập trung ở cơ sở, đòi hỏi tổ chức Đảng cơ sở phải có trách

nhiệm hoá giải mọi mâu thuẫn, nâng cao năng lực giải quyết mâu thuẫn, làm tốt công tác hoá giải mâu thuẫn.

Kiên trì nâng cao tố chất đảng viên

Trong công tác xây dựng đội ngũ đảng viên, Báo cáo Chính trị Đại hội XVII cũng nhấn mạnh phải kiên trì việc nâng cao tố chất đảng viên là vì: *Thứ nhất*, do vị trí của công tác xây dựng đội ngũ đảng viên trong mục tiêu xây dựng tính tiên tiến của Đảng quyết định. Đảng viên là tế bào của Đảng và là chủ thể của mọi hoạt động trong Đảng, tính tiên tiến của Đảng được thể hiện ở đảng viên có tố chất cao. *Thứ hai*, do tính lâu dài trong công tác xây dựng tính tiên tiến của Đảng quyết định. Xây dựng tính tiên tiến của Đảng là một nhiệm vụ lâu dài, là quá trình không ngừng đặt ra những yêu cầu mới, bổ sung nội dung mới, đòi hỏi nỗ lực mới, giải quyết vấn đề mới. Muốn xây dựng tính tiên tiến của Đảng, phải kiên trì việc nâng cao tố chất của đảng viên. *Thứ ba*, do vai trò của đảng viên trong tổ chức Đảng cơ sở quyết định. Tổ chức Đảng cơ sở là tổ chức hạt nhân của Đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên đều công tác, sinh hoạt ở một tổ chức Đảng cơ sở. Tổ chức Đảng cơ sở muốn tuyên truyền chủ trương, chính sách, nghị quyết của Đảng, duy trì mối liên hệ với quần chúng nhân dân đều phải dựa vào đảng viên. Tổ chức Đảng cơ sở tốt hay không tốt, vững mạnh hay không vững mạnh được quyết định bởi tố chất đảng viên cao hay thấp.

**Thực tiễn mới của chế độ thường
nhiệm đại hội đại biểu, chế độ
nhiệm kỳ đại biểu, chế độ biểu
quyết và chế độ báo cáo định kỳ**

Một trong những đặc điểm nổi bật của công tác xây dựng Đảng nêu trong Báo cáo Chính trị Đại hội XVII là thực hiện chế độ thường nhiệm đại hội đại biểu của Đảng. Chế độ thường nhiệm đại hội đại biểu là phương thức được nêu ra trên cơ sở tổng kết kinh nghiệm thí điểm nhiều năm qua nhằm hoàn thiện chế độ đại hội đại biểu của Đảng, có vai trò thúc đẩy quan trọng đối với việc xây dựng dân chủ trong Đảng.

Chế độ đại hội đại biểu của Đảng là chế độ tổ chức căn bản của ĐCS Trung Quốc. Đại biểu các cấp của Đảng là chủ thể hoạt động của đại hội đại biểu các cấp, tố chất chính thể và vai trò của đại biểu có liên quan trực tiếp đến việc sử dụng chức trách, quyền hạn của Đại hội đảng, có liên quan đến trình độ chung của việc xây dựng dân chủ. Từ Đại hội I đến Đại hội VI⁽²⁾, Đại hội đại biểu toàn quốc cơ bản mỗi năm họp một lần. Điều lệ Đảng sửa đổi tại Đại hội VII quy định “trong điều kiện bình thường, ba năm họp một lần”. Sau khi thành lập nước, do môi trường công tác, nhiệm vụ và tình hình bản thân Đảng có nhiều thay đổi, đặt ra yêu cầu cao hơn đối với xây dựng dân chủ trong Đảng, Trung ương ĐCS Trung Quốc đặt ra việc thực hiện chế độ thường nhiệm đại hội đại biểu của Đảng. Đại hội VIII của ĐCS Trung Quốc đưa việc thực hiện chế độ thường nhiệm Đại hội đại biểu vào Điều lệ Đảng. Tháng 5-1985, Đại hội VIII triệu tập lần thứ hai,

sau đó không thực hiện chế độ thường nhiệm nữa, đến Đại hội IX, các địa phương cũng lần lượt bỏ chế độ này. Sau đó, Báo cáo Chính trị Đại hội XVI một lần nữa nêu rõ: “mở rộng thực hiện thí điểm chế độ thường nhiệm đại hội đại biểu của Đảng ở các thành phố, huyện”, “tích cực tìm tòi con đường và hình thức phát huy vai trò đại biểu trong thời gian Đại hội đại biểu của Đảng không họp”.

Thực hiện chế độ thường nhiệm đại hội đại biểu Đảng các cấp là công tác mang tính chính trị, tính chính sách cao, đòi hỏi đảng uỷ các cấp phải tăng cường lãnh đạo tổ chức và chỉ đạo. Theo kinh nghiệm thí điểm 5 năm qua, ĐCS Trung Quốc yêu cầu, phải xây dựng cơ chế xử lý và trả lời đề nghị của đại biểu, tăng cường mối liên hệ giữa đại biểu với đảng viên đơn vị bầu cử, lắng nghe và phản ánh ý kiến, nguyện vọng của đảng viên. Trong thời gian Thường vụ đảng họp, có thể căn cứ vào các vấn đề nghị sự mà trưng cầu ý kiến của đại biểu đại hội Đảng cùng cấp hoặc mời một số đại biểu tham dự đại hội v.v... Chế độ nhiệm kỳ đại hội đại biểu Đảng có quan hệ mật thiết với chế độ thường nhiệm đại biểu đại hội của Đảng.

Chế độ biểu quyết nhằm khuyến khích đảng uỷ địa phương thảo luận, quyết định những vấn đề quyết sách quan trọng và đề bạt, miễn nhiệm cán bộ chủ chốt thông qua hình thức biểu quyết. Vài năm gần đây, Trung ương ĐCS Trung Quốc đi đầu trong việc thực hiện chế độ báo cáo định kỳ với Hội nghị toàn thể Trung ương. Trên cơ sở đó, xây dựng, kiện toàn hơn nữa chế độ Bộ Chính trị

Trung ương báo cáo và chịu sự giám sát của Ủy ban thường vụ Trung ương, đảng ủy các cấp địa phương báo cáo công tác và chịu sự giám sát của Ủy ban thường vụ Đảng các cấp.

Những luận điểm mới trong công tác phòng chống tham nhũng, đề xướng liêm khiết

Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nêu rõ: “Tăng cường cải tiến tác phong của Đảng, đẩy mạnh công tác đấu tranh chống tham nhũng”, “phải toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân, thành tâm lắng nghe ý kiến của nhân dân, phản ánh trung thực nguyện vọng của nhân dân, thực sự quan tâm đến nỗi khổ của nhân dân, cần làm nhiều việc có lợi cho nhân dân, đảm bảo mọi quyền lợi của nhân dân, mưu lợi cho nhân dân, giữ được tình cảm của nhân dân”. Điều này thể hiện ĐCS Trung Quốc kiên trì lấy dân làm gốc, kiên trì quan điểm chủ nghĩa duy vật lịch sử coi nhân dân là người sáng tạo lịch sử, kiên trì tôn chỉ toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân, thể hiện yêu cầu kiên trì đường lối quần chúng nhân dân.

Giải quyết tốt vấn đề tác phong cũng chính là nhằm giải quyết vấn đề tham nhũng. Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nêu rõ: “Không khoan nhượng đối với những hiện tượng tiêu cực, hủ bại”. Trong các văn kiện quan trọng trước Đại hội XVII, vấn đề “xây dựng tác phong liêm chính của Đảng và đấu tranh chống tiêu cực” hay “công tác đề xướng liêm khiết, chống tiêu cực” đã được đề cập đến. Tính sáng tạo trong Báo cáo Chính trị Đại hội XVII là đặt ra yêu cầu “xây dựng liêm khiết, phòng chống hủ bại”. Đưa

xây dựng liêm khiết, phòng chống hủ bại vào nội dung xây dựng tư tưởng, xây dựng tổ chức, xây dựng tác phong và xây dựng chế độ của Đảng, làm cho nhiệm vụ này trở thành một bộ phận tổ thành quan trọng trong 5 công tác xây dựng quan trọng của Đảng. Điều đó chứng tỏ ĐCS Trung Quốc đã đặt việc xây dựng liêm khiết, phòng chống hủ bại lên vị trí nổi bật hơn.

Đặt nhiệm vụ hoàn thiện hệ thống trừng trị và phòng chống tiêu cực lên vị trí nổi bật là yêu cầu của Đại hội XVII đối với công tác xây dựng Đảng. Do đó, ĐCS Trung Quốc đã đưa ra phương châm 16 chữ: trừng trị tận gốc, xử lý tổng hợp, chú trọng phòng ngừa và xây dựng chế độ. Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nêu rõ “thực hiện phương châm chủ động phòng ngừa, phòng ngừa đi đôi với nghiêm trị, xây dựng cơ chế trừng trị và phòng ngừa hủ bại, đồng thời với việc kiên quyết trừng trị hủ bại, cần chú trọng chấn chỉnh từ gốc, chú trọng phòng ngừa, chú trọng xây dựng cơ chế, mở rộng công tác phòng chống hủ bại bắt đầu từ nguồn gốc phát sinh”. *Trước hết*, phải giáo dục tư tưởng nhằm ngăn chặn tiêu cực, phòng ngừa biến chất, đây là công tác mang tính cơ sở. Phải tiến hành giáo dục tác phong của Đảng, kỷ luật Đảng lấy cán bộ lãnh đạo làm trọng điểm. *Hai là*, xây dựng chế độ phòng chống tiêu cực, đề xướng liêm khiết. Tăng cường xây dựng chế độ là con đường quan trọng để phòng ngừa tiêu cực tận gốc. *Ba là*, phải thực hiện tốt chế độ ràng buộc và giám sát quyền lực. Khống chế quyền lực là điểm then chốt

để phòng ngừa tiêu cực. *Bốn là*, thực hiện tốt cải cách thể chế và chế độ. Phải kiên trì việc quán triệt cải cách trong mọi công tác phòng ngừa hủ bại, tiếp tục mở rộng chế độ nhân sự, thể chế tư pháp, thể chế quản lý hành chính, chế độ quản lý tài chính v.v... *Năm là*, phải thực hiện tốt công tác trừng trị tiêu cực. Đây là biện pháp và điều kiện quan trọng để trừng trị và phòng chống tiêu cực.

Tóm lại, từ góc nhìn bao quát toàn cục, với tinh thần cải cách sáng tạo, Báo cáo Chính trị Đại hội XVII đã phân tích và đưa ra những yêu cầu mới về cương lĩnh, nhiệm vụ và ý nghĩa của việc xây dựng Đảng, có sự sắp xếp mới về đường lối chủ yếu, trọng điểm, yêu cầu chung và những nỗ lực trong công tác xây dựng Đảng. *Đường lối chủ yếu* yêu cầu toàn Đảng phải coi công tác xây dựng năng lực cầm quyền và xây dựng tính tiên tiến của Đảng là đường lối chủ yếu, kiên trì phương châm Đảng phải quản lý Đảng, quản lý Đảng phải nghiêm, quán triệt yêu cầu vì dân, thực sự làm việc, liêm khiết; *Trọng điểm* chính là đưa thêm nội dung quan trọng "tăng cường xây dựng phòng chống tham nhũng, đề xướng liêm khiết", đưa nội dung này cùng với bốn nội dung xây dựng tư tưởng, xây dựng tổ chức, xây dựng tác phong, xây dựng chế độ thành 5 công tác trọng điểm; *Yêu cầu chung* là làm cho Đảng luôn luôn là đảng cầm quyền Mác-xít, lập Đảng vì công, cầm quyền vì dân, thực sự làm việc, cải cách sáng tạo, phấn đấu gian khổ, liêm khiết, tràn đầy sức sống, đoàn kết hài hoà; *Sáu nỗ lực* là lấy những thành quả mới nhất của quá trình Trung Quốc hoá chủ nghĩa Mác vũ trang toàn Đảng, xây

dựng ban lãnh đạo tổ chức cao, tăng cường đoàn kết thống nhất trong Đảng, đào tạo đội ngũ cán bộ và đội ngũ nhân tài có tố chất cao, tăng cường xây dựng đảng cơ sở, tăng cường xây dựng phòng chống tham nhũng, đề xướng liêm khiết.

CHÚ THÍCH

1. Hồ Cẩm Đào: *Bài phát biểu ngày 25-6-2007 tại trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc* - Bản dịch tiếng Việt của Viện Nghiên cứu Trung Quốc.

2. Đại hội đại biểu toàn quốc ĐCS Trung Quốc lần thứ nhất diễn ra vào năm 1921; lần thứ hai; lần thứ ba: 12 - 20/6/1923; lần thứ tư: 22-11/01/1925; lần thứ năm: 27/4-9/5/1927; lần thứ sáu: 18/6- 11/7/1928.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc ĐCS Trung Quốc lần thứ XVI, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2003.

2. Một trăm câu hỏi học tập phụ đạo Báo cáo Chính trị Đại hội XVII, NXB Tài liệu xây dựng Đảng, NXB Học tập, Bắc Kinh, 2007.

3. Vương Vĩnh Bình: *Phân tích giải thích về xây dựng dân chủ trong Đảng trong Báo cáo Chính trị Đại hội XVII* www.chinanews.com.cn, 30-10-2007.

4. Trình Vĩ Lễ: *Vì sao phải đưa quan điểm phát triển khoa học vào Điều lệ Đảng*, www.news.xinhuanet.com.cn, 31-10-2007.

5. Báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVII, www.xinhuanet.com.cn, 24-10-2007.

6. Hồ Cẩm Đào: *Bài phát biểu tại trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc ngày 25-6-2007*, Bản dịch Viện Nghiên cứu Trung Quốc.